

Praca zbiorowa: Empfehlungen des Arbeitskreises „Geotechnik der Deponien und Altlasten” — GDA. Wydano przez Deutsche Gesellschaft für Erd- und Grundbau e.V w Wydawnictwie Ernst und Sohn, Berlin, 1990, s. XII + 82, ISBN 3-433-01189-3. Cena: 85,— DM.

O odpadach można pisać w bardzo różny sposób — począwszy od opisu ich powstawania do ostatecznego usuwania na wysypiska, niezależnie od tego czy będą to odpady pierwotne, czy też pozostałości po ich przetwarzaniu czy unieszkodliwianiu.

Wysypiska — tyle już o nich napisano! A nadal jeszcze jest to „niechciane dziecko” gospodarki odpadami, rozwiązanie bardzo proste w swej konstrukcji, a tak kontrowersyjne; proste w eksploatacji — najczęściej zaś eksploatowane bez żadnych zasad, czasem i bez projektu. Czy zatem należy się dziwić coraz częstszym katastrofom na wysypiskach typu: zatrucie gazem, skażeniom gruntu i wód gruntowych bardzo stężonymi przeciekami, wreszcie katastrofom zaliczanym słusznie do konstrukcyjnych, jakimi są osuwania się mas odpadów z wysypisk, z reguły w objętościach milionów metrów sześciennych.

Geotechnika i statyka jest niezmiernie ważnym elementem wysypisk odpadów. Nieprzestrzeganie zasad statyki prowadzi do następstw wymienionych wyżej. A nawet w podręcznikach jest bardzo mało o statyce odpadów. Bezpieczne konstrukcyjnie wysypiska muszą więc stanowić przedmiot zainteresowań.

Grupa robocza ds. geotechniki wysypisk odpadów i składowisk zastarzałych odpadów (AK 11), Niemieckiego Związku Mechaniki Gruntów postawiła sobie za cel opracowanie zaleceń i wytycznych do projektowania takich wysypisk, które by sprostały wymaganiom bezpieczeństwa pod względem konstrukcyjnym. Zalecenia zawarte w książce odzwierciedlają te zamierzenia uwzględniając obecny stan techniki. Niemniej, niektóre zagadnienia natury technicznej są wciąż jeszcze w fazie rozwojowej i na odpowiedź przyjdzie poczekać kilka lat. Grupa AK 11 usiłuje przedstawić swe poglądy w sposób jasny, zwięzły i uporządkowany; są to zagadnienia istotne w postępowaniu zatwierdzającym inwestycje, włączając w to ocenę bezpieczeństwa obiektu. Opisano 20 zaleceń, co już pokrywa poważny obszar zagadnień, potrzebnych biurom projektów, urzędom zatwierdzającym i wykonawcom.

Książka jest ujęta w 7 sekcjach, literatura obejmuje zaledwie 41 pozycji nie licząc norm, cytowanych w tekście. Tytuły sekcji/rozdziałów:

- Zalecenia dot. wyboru miejsca,
- Zalecenia dot. zasad projektowych,
- Zalecenia dot. badań geotechnicznych przewidywanych materiałów,
- Zalecenia dot. zasad wykonawczych,
- Zalecenia dot. bezpieczeństwa budowli,
- Zalecenia dot. przedsięwzięć hydraulicznych,
- Zalecenia dot. innych zagadnień cząstkowych.

W sumie 66 podtytułów i haseł wywoławczych zagadnień szczegółowych. Zaleceń i wytycznych sformułowano dotychczas 20, odwołując się bardzo często do niemieckich norm przemysłowych (DIN).

Jest to pierwsze wydanie zaleceń, dotyczących około 1/3 zagadnień wyszczególnionych w poszczególnych sekcjach. Niemniej już teraz oceniam bardzo wysoko wartość merytoryczną książki. Będzie ona dużą pomocą dla projektantów. Do grupy tej zaliczam i polskich projektantów, gdyż odniesienie do polskich norm jest możliwe. Należy się spodziewać, że „Zalecenia” będą miały kilka wydań, dopóki nie pokryją wszystkich cząstkowych zagadnień wymienionych w programie pracy grupy AW 11.